

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

NOGLE OPLYSNINGER

OM DEN FRA NORGE STAMMENDE SLÆGT

COLD

SAMLEDE AF JØRGEN COLD

BENYTTTEDE KILDER

- Sofus Elvius & H. R. Hiort-Lorenzen: Danske patriciske Slægter, Kbhvn. 1891.
- Lengnicks Stamtavler.
- Undset: Norske Oldsager i fremmede Museer. Christiania 1878.
- Magazin til den danske Adels Historie, Kbhvn. 1824 I.
- Wielands Nye Tidender, Kbhvn. 1728, Nr. 5.
- Lexicon over adelige Familier i Danmark, Norge og Hertugdømmerne; udg. af Det Kgl. Danske genealogiske og heraldiske Selskab. Kbhvn. 1787.
- Kirkehistoriske Samlinger, Kbhvn. 1877—80.
- Personalhistorisk Tidsskrift, Kbhvn 1880—1904.
- Nordre Gudbrandsdalens Skifteprotokol, Retsprotok. Nr. 768, 1690—1711.
- Morgenbladet 19. Febr. 1887.
- Birchs Galleri af berømte Fruentimmer, Kbhvn.
- Dansk biografisk Lexikon, København 1890.
- Baden: Den danske og norske Lovkyndigheds Historie, Kbhvn 1809.
- Worm: Lexicon over lærde Mænd, Kbhvn.
- Utrykte Breve fra Chr. Br. Tullin (ved O. G. Lundh og H. J. Huitfeldt). Særtryk af Illustreret Nyhedsblad 1861.
- Thaarup: Fædrenelandsk Nekrolog, Kbhvn. 1821—26.
- Københavns Brandforsikring, Jubilæumsværk, Kbhvn. 1913.
- Den civile Centraladministrations Embedsetat, Kbhvn. 1848.
- Dansk Husflidstidende 1890 og 1900.
- Dansk biografisk Haandlexikon, Kbhvn. 1920.
- Illustreret Tidende, Kbhvn. Febr. 1905.
- Udv. Biografi f. dansk Handel, Industri og Søfart. Kbhvn. 1916.
- Norsk Tidsskrift for Genealogi, Personalhistorie, Biografi og Literærhistorie, Christiania 1920—30.
- Palle Rosenkrantz: Prokuratorerne i det 17. og 18. Aarhundrede, Kbhvn. 1927.
- Topsøe-Jensen: „Det danske Søofficerkorps 1801—1919“.

Personalhistoriske Samlinger, Kbhvn. 1901 (Hauch-Fausbøll).
Coldiana, samlede af Wilhelm Lassen, Christiania 1871.
Afskrift af Stamtavle tilhørende Regierungsbaumeister, Provincialbau-
rat Otto Cold, Rendsburg.
Museum, Kbhvn. 1893.
Danske Samlinger, 1. Rk. Kbhvn. 1865—68.
Ehrencron Müller, „Forfatter-Lexikon“, 1925.
Munthe: Aabel, Leigh og Pavels, Christiania 1903.
Norsk Biografisk Leksikon II, Oslo 1925.
Artikler i „Haugesunds Dagblad“, Maj 1925 af Asgaut Steinnes.
Biografier om Slægtens Medlemmer i danske Hovedstadsblade.
Hans Andreas Møller: Stamtavle over Slægterne Stampe og Thestrup
(Brønderslev 1910), i hvilket Værk Slægten Colds Stamtavle er
ført til Dato fra dens Indgiftning i Familien Thestrup af Hensyn
til de Thestrupske og Stampeske Familielegater.
Overformynderiets Personale 1869—1929, Kbhvn. 1928.
Hauch-Fausbøll: De kgl. Danske Ridderordner og Medailler. Kbhvn.
1929.

INDLEDNING

Slægtsnavnet Kollr, Koll, Kold i nyere Tid skrevet Cold er, i Henhold til hvad den kendte norske Personalhistoriker, Asgaut Steinnes, oplyser i en Artikelrække i Haugesunds Dagblad for Maj 1925, af meget gammel Dato i Norge og paa Island. Torbjørn Koll skal have levet paa Island ved Aar 900, og i Norge nævnes Jon Koll 1184 som en af de tre Mænd, der opfiskede Liget af Kong Magnus Erlingssøn efter Slaget ved Fimreite 15. Juni 1184. Aar 1240 var Haavard Koll en af de Mænd, der blev nedhugget sammen med Hertug Skule udenfor det afbrændte Elgesæter Kloster.

I de følgende Tider nævnes Mænd af Slægten eller Navnet ikke sjældent, særlig skal fremhæves Halldor Koll, Ridder og Lagmand i Ryfylke, han nævnes i Breve fra 1292 og 1294, og Jon Koll der nævnes tre Gange i Breve fra samme Periode, af hvilke han selv har udstedt et i Stavanger af 11. Juli 1297, under hvilket hans Vaabensegl endnu findes.

Om alle disse Mænd har tilhørt samme Slægt vides ikke og er vel næppe sandsynligt. Navnets Stavemaade har naturligvis været underkastet Forandringer, som Tilfældet har været med de fleste meget gamle Slægtsnavne. Den oprindelige Stavemaade har vel i fuld Overensstemmelse med Udtalen paa norsk været Koll; Stavemaaden Kold er sikkert fremkommet under Paavirkning fra Danmark, medens Forandringen fra Kold til Cold rimeligvis skyldes gejstlig Paavirkning, eller en ikke ualmindelig Tilbøjelighed til at pynte paa Navnet ved Latinisering eller Brug af fremmede

Bogstaver. I hvert Fald synes nedennævnte Sognepræst, Anders Matsøn Cold, at have været den første, der har anvendt den Maade at skrive Navnet paa, som har været i Brug i den her omhandlede Del af Slægten i henved 300 Aar. For dette sidste Tidsrum havés nemlig meget udførlige og paa-lidelige Oplysninger om Slægten, der dog kun gør Fordring paa at være ført fuldstændig til Dato for saa vidt angaar den Gren af samme, der med Geheimeraad og hvid Ridder, C. M. T. Cold, før Udgangen af det 18de Aarhundrede tog fast Op-hold i Danmark og forblev her efter Norges Adskillelse i 1814. Denne Slægt har gennem lange Tider været anset for adelig og fører som Vaaben et rødt Troldehoved i Sølvfelt med et andet Troldehoved over Hjelman paa Skjoldet.

Om Vaabnets Oprindelse hersker der i Henhold til nyere Undersøgelser i de norske og danske Arkiver Tvivl, fordi den Thore Thor kilssøn Kold, der paa Lengnick's Stamtavler fra første Halvdel af det forrige Aarhundrede angives at være Stamfader til den senere danske Gren af Slægten, og som iøvrigt fejlagtigt opgives at være Lagmand i Tønsberg, ikke førte Troldehovedet, men derimod en Rose under en seksoddede Stjerne.

Denne Mand kendes ikke i den gamle Familietradition, der fra Oslo henfører Familiens Oprindelse til Stavanger, men det har hidtil været umuligt at føre Slægtsrækken læn-gere tilbage end til den Anders Nielsen (Kold), der fra 1589 til 1602 var Borgmester i Oslo.

I „Danske Patriciske Slægter“ fremsættes den, som det fore-kommer noget søgte, Antagelse, at fornævnte Anders Niel-sens (Kold) Segl ikke er et Vaaben, men et Bomærke med to runeagtige Tegn, der i høj Grad ligner Troldehovedet og derfor ved en Misforstaaelse har givet Anledning til Vaabnet, idet det ikke ved Værkets Udgivelse i 1891 var Udgiverne, S. Elvius og H. Hiort-Lorenzen, bekendt, at Trol-dehovedet tidligere havde været ført af nogen norsk adelig

Familie af Navnet Cold. Dette har imidlertid senere vist sig at være Tilfældet.

Dels opbevares der paa Nationalmuseet i København (Danske Samling, Skab 603) et Drikkehorn (beskrevet i Undset: Norske Oldsager i fremmede Museer, Christiania 1878) af meget gammel Dato med det coldske Vaaben, og dels har en hel anden Gren af Slægten Cold, der stammer fra det nordenfjeldske, og hvoraf en Gren atter er udvandret til Hertugdømmerne, bevaret Navnet og Vaabnet ganske i Overensstemmelse med den danske Linie, saaledes som det ved Korrespondance mellem to Medlemmer af disse Familier er konstateret i 1924, uden at der — saavidt vides — nogensinde tidligere har været Forbindelse mellem disse.

Denne nulevende holstenske Families Stamtavle, der desværre ikke med Sikkerhed kan føres længere tilbage end til en omkring 1700-Tallet levende Bestyrer paa Leeren Værk ved Trondhjem og Besidder af Godset Kvam, hidsættes derfor ogsaa her for det Tilfælde, at det senere skulde lykkes at knytte Forbindelsen, der sikkert maa søges i Norge før Aar 1600.

Mærkeligt skulde det synes, om to hinanden saa uafhængige Linier, hvis Forbindelse først er knyttet i 1924, begge „ved en Misforstaaelse“ skulde have antaget det samme Vaaben og Navn.

Som et Sandsynlighedsbevis mod Slægtens Adel anfører „Det kgl. Geheime-Archiv“ i et Brev til Højesteretsassessor C. A. Cold, dateret 19. Juli 1875, at den føromtalte Præst, Anders Matsøn Cold, død 1683, ved en bestemt højtidelig Lejlighed — nemlig Beseglingen af Souverænitetssakten af 7. August 1661 — ikke har benyttet Familievaabnet med Troldehovedet som Segl under sin Underskrift paa det endnu opbevarede Dokument, men et Segl, der i 1924 af det danske Rigsarkiv beskrives som et Skjold med et Dødningehoved besat med to stilkede Blomster. Om det end maa erkendes,

at der er noget mærkeligt i, at dette Segl er benyttet, hvilket ogsaa angrebsvis er blevet hævdet i 1881 i et Brev fra det norske Rigsarkiv til Justitsraad Dr. med. Dan Cold, synes det dog at være et for spinkelt Grundlag til at kuldkaste en gammel — tidligere ogsaa officielt anerkendt — Familietradition, saa meget mere, som det senere er bevist, at ogsaa den før omtalte Lagmand Thore Cold, hvis Adel er ubestridt, har benyttet to forskellige Segl, nemlig i Hyldingsbrevet til Christian II af 25. Juli 1489 et Segl, der viser en Rose under en seksoddet Stjerne, (Dokumentet findes i Rigsarkivet i København, og Seglet er meget tydeligt), og i et andet Dokument fra 1462, opbevaret i den Arnæ Magnæanske Samling i Universitetsbiblioteket (Fasc. 45 Nr. 2), et Segl, om hvilket en anerkendt Fagmand paa dette Omraade, Underarkivar Grandjean, efter paa Opfordring at have underkastet det en meget grundig Undersøgelse, udtaler, „at det næsten umuligt kan opfattes som en Stjerne over en Rose og i hvert Fald er Aftryk af et helt andet Signet, end det førstnævnte“.

Det sidst omtalte Aftryk er desværre meget utydeligt, saa det vilde være letsindigt at prøve paa at finde Troldehovedet deri, men enten drejer det sig om to forskellige Personer, hvad der vilde være i Overensstemmelse med Slægtstraditionen, men henset til Stilling, Navn og Tidspunkt maa forekomme usandsynligt, eller ogsaa har samme Mand benyttet forskellige Vaabenmærker i sit Segl, hvilket er saa ualmindeligt, at det, som foran nævnt, synes tilstrækkeligt til at kuldkaste den gamle Familietradition.

Skal man dømme efter Vaabnet alene, har fornævnte Lagmand ikke, som vistnok tidligere antaget, agnatisk Forbindelse med Koldætten fra Ryfylke, idet en af denne Slægts Medlemmer, Jon Kold eller Koll i et føromtalt Brev af 11. Juli 1297 har anvendt et Segl visende en Lilje mellem to krydslagte Økser, medens Skjoldet med Troldehovedet i Sølv-

felt i Lexicon over adelige Familier i Danmark, Norge og Hertugdømmerne, udgivet af det kgl. Danske genealogiske og heraldiske Selskab 1787, henføres til en i 1307 levende Jon Kold eller Koller, der — Rigtigheden forudsat — altsaa ikke kan være identisk med den fornævnte Jon Kold.

Der skulde saaledes, hvis man gaar ud fra Vaabnet som uforanderligt, have været tre adelige Familier med samme Slægtsnavn i Norge i tidligere Tid, nemlig den der førte Rosen og Liljen, den der førte Liljen mellem to krydslagte Økser, og den der førte det røde Troldehoved i Sølvfelt; agnatisk eller snarere kognatisk Forbindelse mellem disse Slægter er vel ikke udelukket, men synes for Tiden ikke noget Steds at være paavist. I Danmark kender man mange Eksempler paa, at gamle adelige Slægter har føjet et mødrende Navn til det fra Fædrene nedarvede med tilhørende Vaabenforandring, hvorimod det sjældent ses, at et godt gammelt Fædrendenavn er bortkastet uden paaviselig Nødvendighed. Som Eksempel herpaa kan dog anføres den endnu blomstrende danske adelige Familie Høegh, der som bekendt stammer fra Børnene af Niels Eriksen Banners Ægteskab med Sophie Pedersdatter Høeg, og altsaa burde hedde Banner eller Banner-Høeg.

Familietraditionens Rigtighed for saa vidt angaar Tiden før 1600 — Tallet kan ikke bevises, men de Angreb, der har været anført mod dens Rigtighed, synes dog ikke fældende.

Det skal her for Fuldstændighedens Skyld nævnes, at naar en Efterkommer af Johanne Isaacsdatter Cold i hendes Ægteskab med Hans Olsson Aamodt (se Side 17), nemlig Isaac Cold, i 1824 for det norske Storting reserverede sig sit Adelskab sammen med flere andre Slægter, og hans Krav blev henlagt som ubevist, var dette ganske naturligt, da han — som senere konstateret — ikke kunde dokumentere sin agnatiske Descendens fra den her omhandlede Slægt med hvilken han kun har kognatisk Forbindelse .(Skrivelse

af 8. December 1881 fra det norske Rigsarkiv til Justitsraad, Dr. med. Dan Cold).

Det har imidlertid ikke været Opgaven med dette Arbejde, at gøre noget som helst Forsøg paa at fremskaffe juridiske Beviser til Brug for Slægtens Genoptagelse imellem de dansk-norske Adelslægter, men kun at bidrage til at fæstne og bevare Familiens Traditioner og Overleveringer og vise, hvor langt man for Tiden kan underbygge disse med fast Grundlag.

I Landsdommer Dr. G. L. Badens „Den Danske og Norske Lovkyndigheds Historie“ København 1809, findes under Omtale af Etatsraad Isaac Andreas Cold et Citat af Biskop Nils Dorph's Udtryk i dennes Optegnelser om nogle norske Adelsfamilier, hvor det om denne Familie Cold hedder:

„Den har degenereret fra sin adelige Extraction, forsaavidt den siden Kong Hans Tid ikke har frembragt Kammerjunkere skønt des flere lærde i Kirken og Staten duelige Mænd.“

STAMTAVLE

Anders Nielsen (Cold), født ca. 1550. Han var 1580 Raadmand, og i Aarene 1589 til 1602 Borgermester i Oslo. Hans Søn var Mads Andersen (Cold), født ca. 1580. I Tjeneste hos Jørgen Friis, da denne var Statholder paa Akershus i Aarene 1601—08. 1612 Foged i Tønsberg Len. Ifølge Oslo Lagthingsprotokoller skal han i 1610 have været Frederik Langes Foged paa Strøm. (Litt. Norsk Tidsskrift III, S. 251). Hans Søn var

Anders Matsøn Cold, født i Oslo, og betegnedes derfor ogsaa „Asloensis“, da han immatrikuleredes som Student den 20. Juli 1627 i København. Afløste senere sin Svigerfader som Sognepræst til Øier i Gudbrandsdalen og besøgte Arvehyldingen af 7. August 1661. Død i Øier den 23. Januar 1683. Gift med Sara Frantsdatter Hummer fra Hamar By, der — efter Traditionen — blev 114 Aar gammel (Kirkehist. Sam. III Række, 2 B „og var i sin Tid saa god som en Krønike“). Hun var Datter af den tidligere Sognepræst i Øier Sognekald, Frants Nielsen (Riber). 8 Børn:

1. Frants Andersøn Cold, født ca. 1646 i Øier. 1666 Student, 6. Marts 1686 kaldet til Sognepræst i Vinger, hvor den første, af ham indrettede — og endnu eksisterende — Ministerialbog begynder med Aaret 1689. Død 31. Oktober 1720 i Vinger. Gift med Anne Maria Wandal, Enke efter hans Formand i Embedet, Lars Slachier, f. ca. 1660, begr. 10. December 1736 i Vinger. 10 Børn:
 - a. Saira Frantsdatter Cold, f. 1689? d. 1707. Gift med

Vagtmester-Lieutenant paa Kongsvinger — senere Auditor og 1725 Kaptajn i 1. Opland. Infanteriregiment, Andreas Mogenssen Molbech, f..... d. Aug. 1726.

- b. Inger Cold, døbt i Vinger 1689, døde tidligt.
- c. Inger Cold, døbt i Vinger 1691, d. 1770 i Elverum. Gift 15. Marts 1718 med Lieutenant — senere Kaptajn — Christian Willumsen Dop, bosat paa Bragernes, d. Decbr. 1731.
- d. Anne Cold, døbt i Vinger 1692, gift med Kaptajn — senere Major — Nikolai de Seve.
- e. Anders Cold, døbt i Vinger 1693, død 1695.
- f. Andreas Cold, døbt i Vinger 15. Juli 1695. 31. Decbr. 1716 Sekondlieutenant, 4. Sept. 1724 Premierlieutenant ved det Gausdalske Compagni. 13. August 1747 Kaptajn og Chef for Compagniet. Afsked 9. April 1760. Beboede som Lieutenant Gaarden Bøe, som han fik med sin Hustru. Solgte Bøe 1731 og flyttede til Ovren i Gausdal, som han købte paa Auktion efter „Maren Hammer sl. Hr. Stockflets“ for 1161 Rd. Solgtet 1749 Ovren og flyttede til Land, men senere tilbage til Gausdal, hvor han døde i Februar 1780. (Litt. Personalh. 5. Række, 1 B. 1904). Gift med Maren Hansdatter Essen (eller Eitzen), født 1701 i Gausdal og død der 1744, Datter af Godsbesidder Hans Berntssøn Essen (el. Eitzen) f. 1665 d. 1726.
4 Børn:

- 1. Christiane Cold, f. 1720 paa Bøe. Gift i Vang d. 2. Februar 1766 med Captain i det 2. vest. oplandske Regiment, Joachim Hilbertus Rieck, f. 1728, d. 1783. Boede som Enke hos sin Søster, Enkeprovstinde Leigh paa Gaarden Libakke i Ringebu, hvor hun boede til sin Død, d. 19. Februar 1807. Ingen Børn.

Gravstenen paa Ringebu Kirkegaard bærer Indskriften:

Her
hviler
Dydens Exempel
Christiane Cold
Enke efter Capitain Rick
Født d. 10. Mai 1720
Død d. 19. Február 1807.

2. Hans Bernt Cold, født paa Bøe 1729, død Sept. 1812 paa sin Ejendom Voldslie. Major ved det 1. østre oplandske Regiment. Afsked d. 30. Januar 1789. Gift med Anna Cathrine Pohlmann, f. 1735, d. April 1811. Ingen Børn.
3. Karen Cold, født 19. Marts 1734, død 12. Februar 1808. Gift med senere Sognepræst til Gausdal og Provst i Gulbrandsdalen, Søren Leigh (f. 17. Juli 1724, d. 17. April 1788), men maatte allerede Aaret efter sin Mands Død forlade sit Enkesæde i Gausdal, der blev totalt ødelagt af den store Vandflom i Juli 1789. Boede derefter paa Libakke under Ringebu Præstegaard, men flyttede sluttelig ind i selve Præstegaarden til sin Datter og Svigersøn, Provst Ancher, hvor hun døde næsten 75 Aar gammel. 10 Børn (se Hartvig Munthe: Aabel, Leigh og Pavels, Christiania 1903, der omhandler den talrige Efterslægt).
4. Frantz Lambert Cold, født paa Ovren 1739, død sindssyg i 1795. Ugift.
- g. Anna Marie Cold, døbt i Vinger 1696, gift med Løjtnant — senere Major — Michael Johan Kyhn.
- h. Lars Frantssøn Cold, døbt i Vinger 1698. Løjtnant; sandsynligvis 1722 gift med Marie Hansdatter.
- i. Cathrine Cold, døbt i Vinger 4. September 1701, død 1703.
- j. Johan Otto Cold, døbt i Vinger 20. Juni 1703,?

2. Jacob Anderssøn Cold, født....., begravet paa Hvalørerne 27. December 1726. 12. August 1686 Major ved 3die Comp. af det „Trondhiemske Regiment“. Den 21. November 1710 blev han Commandant paa Akerø Skandse, der blev anlagt 1675. Gift med Birgitte (Berte) Hedemark, f. ca. 1692 i Kristiania, død 28. Maj 1770. (Datter af Cornet Jacob Nilsen Hedemark og Kirsten Pedersdatter Baar). Blev gift 2den Gang med Oberstlieutenant Bernt Orning Grønvold, Thesen i Næs, Øvre Romerike. I Ægteskabet med J. A. Cold 2 Børn.
3. Kirsten Andersdatter Cold, født 16..., død, gift med Kjøbmand Jens Haagensen.
4. Hans Anderssøn Cold, født 16..., død, gift 9. Juni 1695 med Magnild Ottedatter, f. 1648, begr. 9. November 1715, Datter af Lagmand Otto Mogensen. (Litt.: Nordre GuldbRANDSDalens Skriftprotokol, Retsprot. Nr. 768, 1690—1719. Personalh. II R. II B. 1887). Ingen Børn.
5. Niels Anderssøn Cold, født 16..., død 17..., var Foged i Ousø, Thune og Vembe, i hvert Fald fra 1684 til 1688. (Et Testamente for ugift Laurits Olufsen Olsen blev 16. Juli 1687 oprettet for Vidnerne kgl. Foged Christen Hansen Smid og Sorenskriver Niels Andersen Cold — Personalh. 8 Rk. 3—4 Bind: Uddrag af Danske Kancelis Registranter).

Niels Cold var gift med og havde en Søn, Anders Cold, der var Klokker i Solum Sogn. Født ca. 1684, begravet i Solum d. 6. November 1767. Gift med Anna Gundersdatter. En Søn: Niels, døbt i Solum 14. Maj 1744.
6. Mads Anderssøn Cold, født 16..., død som Student.
7. Berthe Andersdatter Cold, født 16..., død, gift med Provst og Sognepræst til Øjer, Frederik Monrad, f. i Ribe 1648, død i Øjer 1712. Blev Sognepræst i Øjer ef-

ter sin Svigerfader og var fra 1916 Provst over Gudbrandsdalen.

8. Isaac Andersson Cold, født i Øjer 1649. Student 1691, Magister, 24. Juli 1674 Kapellan i Romedal og Tomte med Løfte om Sukcession, senere Sognepræst i Romedal og Tomte. Provst i Hedemarken og Østerdalen; afstod 1724 Romedal Kald til sin Svigersøn Peter Grüner. Død 7. April 1730; gift først 1675 med Mette Hofer (død 1701), Enke efter hans Forgænger i Embedet, Hr. Johan Madfeldt, senere d. 25. Oktober 1702 med sin foranførte Broder Frants Steddatter, Mette Larsdatter Slachier; (Litt. om Mette Slachier Morgenbladet 1887; Birchs Galleri af berømte Fruentimmer) 9 Børn.

Af første Ægteskab:

- a. Anders Isaacsøn Cold, Kjøbmand og Brygger i Bergen, og en af „Stadens 16 Mænd“. Begr. 26. Marts 1764. Gift 1. Gang med..... Russ. — 2. Gang med Else Margrethe Hiorth, begr. 23. April 1716. — 3. Gang den 18. Januar 1717 med Elisabeth Margrethe Faye, f. i Bergen i 1696, d. 11. Januar 1771, Datter af Kjøbmand i Bergen, David Marcussen Faye, d. 1718. 3 Børn: Else, Anna og David. Efterslægt udelades her.
- b. Berthe Isaacsdatter Cold, f. 16..., d., gift med Kjøbmand i Kristiania, Jonas Levin.
- c. Johanne Isaacsdatter Cold, f. 1679, d. December 1760, gift med Hans Olsson Aamodt til Gaarden Bønsness i Hole (1683—1760). Deres Søn, Isak Hansen, tog Navnet Cold efter sin Moders Slægt, og blev Stamfader til den nulevende kognatiske Gren Cold (Ole Cold, 1781—1859, Ejer af store Kro i Fredensborg, Justitsraad, Dr. med. Daniel Cold 1827—1902, Adoptivsøn: Kontorchef i Marinen Thomas Frederik Leopold Bruun Cold 1856 —), hvilken Gren ikke vedrører denne Stamtavle.

- d. Kristine Isaacsdatter Cold, f. 1681, blev mere end 88 Aar gammel. Gift med Captajn Adam Levin Grønvold til Hesselagergaard paa Fyn (Personalh. III R. 5 B. 1896).
- e. Johan Isaacsøn Cold, se senere.
- f. — ? —

Af andet Ægteskab:

- g. Sara Isaacsdatter Cold, f. 16. Januar 1714, d. 4. Februar 1800, gift i Nannestad d. 21. Juli 1747 med Provst og Sognepræst til Seløe, Peter Harboe Frimann, f. 25. Juni 1713, død 1759. Sara Frimann, f. Cold, omtales i Dansk biograf. Lex. 1890, Bd. IV som „en ualmindelig dygtig og dannet Kvinde“. Hun var Moder til Digterne Claus og Peter Harboe Frimann.
- h. Mette Isaacsdatter Cold, født, død, gift med Sognepræst til Romsdal, Peder Grüner, f. i Nannestad d. 1761, der fik Kaldet efter sin Svigerfader i 1724.
- i. Frantz Isaacsøn Cold, født, død, gift først med Sophie Treubler, senere med Ingeborg Helene Leem.

Af Isaac Cold's ovennævnte Børn blev:

Johan Cold født den 26. Maj 1683 i Romedal. Student fra Kristiania Katedralskole 1697, Medlem af Societatis indagantium Havniensium, 8. Marts 1706 Kapellan i Romedal og Tomte hos sin Fader, 8. November 1709 Feltpræst i Norge, fulgte i 1713 med 3 norske Regimenter ned til Danmark efter at være blevet afskediget med de øvrige norske Feltpræster i 1712.

Efter i nogen Tid at have fungeret som Hofpræst, blev han i 1713 Sognepræst til Borge ved Frederiksstad, hvor han fik sin Præstegaard ødelagt og led meget Skade ved det fjendtlige Indfald i 1716. Han fik dernæst Stillingen som Sognepræst i Torsnæs, men udnævntes allerede den 29. Sep-

tember s. A. til Provst i Nedre Borgesyssel Provsti, da den tidligere Provst, Peder Rumohr, var ført som Fange til Sverige. „Han var en af sin Tids dygtigste Præster i Norge, og hans Afhandlinger røbede megen polyhistorisk Kundskab“. Hans mest bekendte Skrift er „Consilium et iudicium episcopi licitum“, der fremkom 1729 fremkaldt ved det i Sverige under Regeringsforandringen efter Karl d. XII's Død rejste Spørgsmaal om Biskoppernes Udelukkelse fra Rigsdagen. Biskop Deichmann, hvem han viste Manuskriptet, og som selv beskæftigede sig med omfattende verdslig Virksomhed, fraraadede dets Trykning, da han mente, det vilde blive opfattet som et Forsvarsskrift for ham, hvilket det utvivlsomt ogsaa var. I 1739 Medlem af den kgl. Kommission til Revision af Bibeloversættelsen.

Johan Cold skaffede sig megen Popularitet inden for sin Stand ved at oprette en Præsteenkekasse, vistnok den første i Norge. I August 1745 tog han paa Grund af Tunghørhed Afsked fra Provsteembedet, og den 5. Januar 1748 nedlagde han selv Embedet som Præst. Han døde 12. Maj 1762. Gift den 12. April 1714 med Anna Maria Henriksdatter Morbach, f. ca. 1688, Datter af tidl. Føged over Idd og Marker, Henrik Nicolajsen Morbach. 2 Sønner. (Litt. Dansk biog. Lex. 1890. J. Cold Tanker om Slægtningers Ret o. s. v. udg. af Biskop Fred. Nannestad. Baden: Den danske og norske Lovkynd. Historie. København 1809, Norsk Biogr. Leks. 1925. N. M. Petersen: Den danske Litt.-hist. IV, tre Breve fra C. til Hans Gram findes i det kgl. Bibl.).

Værker:

Nord-mandens Lyk-ønskning og Velkomst-Ord til Kong Friderich dend Fjerde, da Hs. Majestæt gjorde Norges Rige dend Naade, at han der sine troe Undersaatte besøgte Aar 1704. — Christiania u. A.

Consilium et iudicium episcopi licitum, det er den evangeliske Geisteligheds underdannede og kjerlige Tjeneste i verdslige Sager, befalet af Gud, begiert og behøvet af Næsten, bevilget og paabuden af

Kongen, forhadet og ilde lidt af Verden, men nu i et Sendebrev til en visz fornemme Herre forsvaret — København 1729.

Intimations-Tale ved Immanuels Kirkes Indvielse i Frederichshald. — Kbhvn (?) 1729.

En kongelig Attraa til Guds Huus og en kongelig Afsky for de Ugudeliges Huus, udi en Klage-Prædiken over Kong Friederich IV udi Christians Kirke i Frederichs-hald d. 20. Dec. 1730 forestillet. Kbhvn 1731.

Tanker om I. Slægtningers Ret ved Testamenter. II. Varsomhed i Land- og Huusholdning. III. Det sukkende Creatur: Rom VIII. IV. Tale: hvilke af hans efterladte Haand-Skrivt med en kort Fortale, som indeholder Forfatterens Levnets-Beskrivelse, ere udgivne af Frid. Nannestad. — Christiania 1767.

En Prædiken, holden til Højmesse paa Jubel-Festen Den 16. Okt. 1760 udi Kongsberg Kirke. Christiania 1760.

1. Peter Henrik Cold blev født den 27. Januar 1715 i Torsnæs Præstegaard. 1731 Student fra Helsingør Skole, 1735 teologisk Candidat med Laud. I en endnu bevaret smal Bog i Folio om „Studerterne i Nedre Borgesyssel Provsti“ skriver Faderen Herr Johan Cold om sin Søn: „1734 continuerer endnu ved Universitetet, studerer Theologien, bruger Professorernis Collegier, meener nu at kunne forstaae den ganske Ebraiske Bibel, undtagen Daniel og hvad mere paa Chaldeisk findes“ (Personalh. 2 Rk. 1. Bd. 1886). Studerede fra 1735 til 1738 ved Universiteterne i Helmstadt, Jena og Halle samtidig med sin Broder Isaac Andreas Cold. Efter at have været et Par Aar i København, blev han 26. August 1740 tysk Præst ved Vemmetofte adelige Jomfrukloster og blev ordineret den 7. September. „Der havde jeg en Menighed, som uden Tvivl var en af de mindste, men tillige en af de artigste i Landet; thi den bestod den Tid af 12 Frøkener“. Den 25. Januar 1743 blev han kaldet til tysk Præst i Kongsberg. „Af indfødte Tyskere skal her næppe findes en Snes Stykker, som dog alle forstaa godt

Norsk Statsminister *PEDER ANKER* med Hustru *ANNA ELISABETH*, født *COLD* og Datter, den senere Grevinde *KAREN WEDEL-JARLSBERG*
(Malet af Jens Juel 1792).

Dansk. Derimod er her undertiden 3 og 400 Norske til Guds Bord, som ikke forstaa et Ord til Nytte af den tydske Prædiken, jeg holder. Derimod prædiker jeg hveranden Uge til Aftensang og om Torsdagen Dansk, saa jeg dog, Gud ske Lov, ikke arbejder ganske forgæves.“

Død den 30. Juni 1770 i Kongsberg; gift 1. Maj 1743 i København med Helene Catharina Paulin, f. 15. Februar 1720 i Roskilde, død 24. Januar 1793, Datter af Salmedigteren, Domprovst, Magister Peder Paulin. (Litt. Kirkehist. III Række II. 1877—80. Worm: Lex. over lærde Mænd 1—233, 111 156, 918). Begr. ved Skoger Kirke ved Drammen (Personal. 4. Rk. 6 B. 1903. S. 36).

Søn: Johan Cold, f. 7. Maj 1744 i Kongsberg, 14. November 1764 udnævnt til Premierløjtnant i det nordenfjeldske geworbne Infanteriregiment, død 22. Februar 1772 i Kristiania. Paa hans Gravsten i Akers Kirke staar:

Læser,

Her seer Du Ungdommens Morgenrøde,
Fordunklet Gie(t)ninger bygte paa
haabefulde Forventninger

Forvandlet til Støv

Ligesom de jordiske Levninger av Welbr. Herr

J O H A N C O L D

Premier Lieutenant ved det Nordenfieldske geworbene
Infanterie Regimente

Født udi Bergstaden Kongsberg den 7de May 1744

Av Sogne Præsten Vel lærde og Velærværdige

Hr. Peter Hinrich Cold

og hans dobbelt saarede Moder

Helene Catharina Paulin

Kom Ved døden fra den sidste til den Første d. 22. Febr. 1772

Han saae Sin Fader hos aandernes Fader

Han vandt den Krone Som Troens Helte tilkommer.

Hans Moder savnede i Ham

En trofast Stytte og Lydig Søn
Hans Venner en oprigtig og ivrig Ven
Hans Fædreland en Værdig
og haabefuld Soldat
See min Læser
Alt dette gjorde Døden til intet
I mindre end Elleve Dage

- (Litt. Personalh. 1, 1880. Hesselbergs Beskrivelse over Strømsø, S. 142, Kirkeh. Saml. 3. R. 2. B. S. 641—51).
2. Isaac Andreas Cold fødtes 6. December 1718 paa Heie i Borge. Student fra Helsingør Skole 1734 og Baccalaur 1735. Rejste samme Aar til Udlandet, hvor han i tre Aar studerede ved Universiteterne i Helmstädt, Jena, Halle, Dresden, Wittenberg, Berlin, Lübeck, Hamburg og Kiel. Den 12. Marts 1740 deltog han med fem andre Jurister, deriblandt Stampe og Kofod Ancher, i Konkurrencen om det ved A. Hojers Død ledigblevne retsvidenskabelige Professorat. Paa Afhandlingen „De juramento purgatorio“ erhvervede han den juridiske Doktorgrad d. 28. November samme Aar, men Doktorgraden tildeltes ham først efter en særlig foregaaende Prøvelse af hans Retskyndighed, da han paa det Tidspunkt ikke havde nogen offentlig juridisk Bestilling. I „De juramento purgatorio“ fremsatte han den mod den da herskende Mening stridende Paastand, at Benægtelsesed er uanvendelig i kriminelle Sager.

14. April 1741 fik han Bestalling som Prokurator ved Højesteret samt ved alle Over- og Underretter i Danmark og Norge og blev samme Aar Sekretær ved det juridiske Fakultet. Efter den 1. April 1747 at være udnævnt til Borgmester i Skien blev han straks efter Professor juris i Sorø. 20. Januar 1755 blev han Justitsraad, 2. Februar 1759 Justitiarius ved Overhofretten i Kristiania og 6. April samme Aar Etatsraad. Død 13. April 1761 kun 43 Aar gammel.

Justitiarius ved Overhofretten i Christiania,
Dr. juris,
ISAAC ANDREAS COLD
(Malet af I. Hörner 1758).

Foruden sin Disputats har han skrevet en Afhandling „De præcellentia marium juridica præ feminis“ (1749) og adskillige Recensioner af juridiske Arbejder, samt foranstaltet en — iøvrigt ikke fuldstændig — Samling af Højesteretsinstruxer fra Frederik III til Frederik V incl., men Udgivelsen heraf blev forbudt underhaanden, og fandt først Sted længe efter hans Død i Suhms „Nye Samlinger“, IV.

Dr. G. L. Baden skriver i „Den danske og norske Lovkyndigheds Historie“, følgende:

„En duelig juridisk Dosent fik det og i Aaret 1747 genoprettede Sorø Akademi i Stampes og Anchers samtidige og Rival Isak Andreas Cold, som hidtil havde været Notarius ved det juridiske Fakultet.

At Cold var en grundig dansk Lovlærd viste hans flere trykte Disputatser, og hans kritiske Bemærkning over Pauses norske Lovsamling. Men især taler hans endnu i Haandskrift opbevarede systematiske Kollegium over den danske og norske Lovkyndighed, der med Hensyn til at det rent dansk udentvivil er det første i sin Slags, som dertil indeholder adskillige interessante juridiske Kvæstioner, og overalt maa have kostet sin Forfatter megen Umage, da Hjælpemidlerne den Tid vare saa faa. Desuden viste han og i et særdeles Kollegium, som jeg ikke ved om endnu er til, Overensstemmelsen og Forskellen mellem de romerske — tyske — danske og norske Love, samt gjorde opmærksom paa, hvilken Lovs Dispcosition er den med Naturetten og Lovgivningsvidenskabens mest passende. Ogsaa var Cold den første Professor der bar for vore danske Krigslove den Opmærksomhed, at han værdigede Krigsretten et eget Kollegium.

I et eget Kollegium foredrog han og den danske og norske Proces. baade teoretisk og praktisk. Overalt synes

Cold at have været en af den Tids faa Lovkyndige, der indsaa at ogsaa med det praktiske kan forbindes Videnskabelighed. Han var og derfor den, som allerførst fattede den Ide om et saadant praktisk juridisk Sælskab, som det der nogle Aar efter oprettedes i København. Som Professor paa Sorø øvede han og jævnlig de unge Akademister i praktiske Udarbejdelser, dem de nu som Dommere nu som Advokater maatte opsætte. Kort efter alt hvad jeg baade selv har læst af denne Lovlærdes Skrifter, og set Samtidiges Domme om ham, er I. A. Cold en af de fortrinlige juridiske Dosenter, som skyldes dansk og norsk videnskabelig Lovkyndigheds Opkomst hos os.

Disse tre Lovlærde: Ancher — Stampe og Cold vare da de vigtigste blandt de Dissipler, der udgik fra vor første danske og norske videnskabelige Lovkyndige Andreas Højers Skole. Thi vel kunne de alle og bør anses for Højers Dissipler opmuntrede af hans Eftersyn og oplærte af hans trykte og utrykte juridiske Skrifter, af hans Bestræbelsesr for denne Videnskabs Opkomst, om end de ikke alle tre, som rimeligt er med de to sidste, der havde studeret udenlandsk, mundtlig af denne vor Lovkyndigheds Skaber vare blevne underviste. Som da disse udgik fra Højers Skole, saa ere igen fra deres Skole, og efter deres Opmuntringer udgaaede alle følgende vore dels som Skribenter dels som Dosenter fortjente Lovlærde.“

(Litt. Dansk biogra. Lex. IV, 1890. Worm: Lex. over lærde Mænd I og III. Nyerup og Krafts Lit. Lex.; Dänische Bibl., V. Büschings Nachrichten 1. 3 St. Patric. Slægter 1, 1891. Personalh. I. 1880. Utrykte Breve fra Chr. Br. Tullin, S. 18. Særtryk af Illustr. Nyhedsblad 1861 samt Historisk Tidsskrift 11 Række 2. B.

1ste Deputeret i det danske Cancelli,
Geheimekonferentsraad
C. M. T. COLD
(Pastel af Hornemann).

S. 136. Museum 1893 II, Danske Samlinger I Rk., I og V S. 243 ff.

Isaac Andreas Cold blev begravet i Akers Kirke ved Christiania, nu Gamle Akers Kirke i Oslo, der blev restaureret i 1852, hvor Ligkælderens blev ryddeliggjort og de der bisatte Lig begravede paa Kirkegaarden.

Formentlig paa Rigsarkivar Langes Foranstaltning, blev de paa Kisterne fæstede Indskrifter og Vaabener aftagne og indsendte til Opbevaring i Rigsarkivet.

Indskriften lyder:

Her under hviler
En Norsk Adelsmand
Doctor Iuris
Herr Isaac Andreas Cold:
Deres Kong: Majestæts Etats Raad
og Iustitiarius i Oberhoff Retten i Norge.
Født paa Hejde Præstegaard i Smaalændede
den 6te Decembr. 1718.
Død i Christiania den 13de April 1761
var gift først med
Catharine Elisabeth Nissen
derefter med
Magdalene Thestrup.
og tilsidst med
Anna Sophia Baar.
Han dømte som den der elskede Rett.
Han leved som den der attraar Livet.
Han døde som den der elsker Døden.

Under Indskriften staar Vaabnet med Troldehovedet.

Diss. juridica de juramento purgatoria, Hafniæ 1740.

Disp. de præcellentia marium juridica præ feminis, Hafniæ 1749.

At den bedste Regentes Pligter er opfyldte i Kong Friderich den Femtes Regeringstid etc. København 1749.

Anniversaria restitutæ Academiæ equestris Soranæ memoria die 27. Julii Ai 1750 solenniter repetita, Hauniæ 1750.

Kongelige Instruktioner for Hoieste-Ret i Dannemark og Norge, Sorøe 1753.

Flere Recensioner i Büschings Nachrichten.

I Juridiske, medicinske og oeconom. Tidender 1770 Nr. 10, Efterretninger om Jorde-Godset i Danmark og dets Taxt i Matriculen.

Panegyricus Reginæ Julianæ Mariæ d. 4. Sept. 1752 natali dictus. Uden Trykkested eller Aarstal.

Isaac Andreas Cold var gift, først den 22. November 1747 i København med Elisabeth Cathrine Nissen, født den 16. Oktober 1717, død den 2. April 1751 i Sorø,, 2. Gang den 5. April 1752 i København med Magdalene Thestrup, døbt 7. November 1732 i Frue Kirke i København, begravet 16. Februar 1754 i Sorø, Datter af Højesteretsassessor, Etatsraad Christian Thestrup, 3. Gang den 19. September 1755 i Odense med Anna Sophie Baar, døbt 30. Juli 1737 i Gjerlev, død 5. Maj 1783 i Hurum, Datter af Etatsraad, Amtsforvalter Jens Baar. (Anna Sophie Cold blev gift 1762 i Kristiania med Justitiarius i Overhofretten Hannibal de Stockfleth og senere med Ole Hannevig). 4 Børn.

Af første Ægteskab:

- a. Johan Peter Cold, født 20. September 1748 i Sorø, død 1757.
- b. Anna Elisabeth Cold, født 20. August 1749 i Sorø, død 26. Februar 1803 paa Bogstad. Gift 26. Oktober 1772 i Kristiania med Kammerherre, norsk Statsminister Peder Anker (født 1749, d. 1824) og Moder til den senere Grevinde Karen Christiane Andrea Wedel-Jarlsberg.
- c. Birgitta Cold, født 25. Marts 1751 i Sorø, begravet 13. September 1760 i Kristiania.

Af andet Ægteskab:

- d. Christian Magdalus Thestrup Cold, født 9. Februar 1754 i Sorø. Student 1769 og studerede først Teologi. Han kastede sig dog snart over Juraen, blev cand. juris i Maj 1781 og 30. November samme Aar Hof- og Stadsretsprokurator. Den 31. Oktober 1788 udnævntes han til

Sekretær *CHRISTIAN ALBRECHT COLD*

extraordinær Professor i Retsvidenskab ved Københavns Universitet efter Konkurrence med J. L. V. Schlegel og J. J. Gudenrath. Han roses for sit smukke Foredrag, især af Naturretten, men hans trykte videnskabelige Arbejder indskrænkede sig til en Disputats „De salario tutorum“ — ved hvilken han den 30. September 1790 erhvervede sig den juridiske Doktorgrad og en Afhandling „De decimarum prædialium qvæ ex navalibus penduntur præstatione“ i Universitetsprogrammet til Reformationsfesten 1792.

Efter temmelig kort Tids Forløb forlod han Universitetsbanen, idet han den 20. Oktober 1794 blev Politimester i København og oplevede som saadan saavel Branden i København i 1795 (hvor det Natten mellem den 6. og 7. Juni lykkedes ham at redde den ene Husrække i Farvergade og saaledes at begrænses Ilden i dette Kvarter), som Bombardementet i 1807, hvor det fortælles, at han med Hustru og tvende Døtre var Gæster ved et Bryllup i Højelse Provstegaard i August, hvor han dog ved Ballets Slutning blev afhentet ved Staffet fra København paa Grund af Englændernes Krigsforberedelser. „Han boede dengang paa Nørregade“ „lige under Frue Kirke“ og under det paafølgende Bombardement „faldt en Bombe ned i Etatsraadens Køkken, hvor den dog blev slukket af den fuldstændig rolige Cold“. (Zakarias Nielsen).

Om Cold hedder det i en saadan „Skidtvise“, (der maaske endogsaa turde hidrøre fra selve Heiberg, Folke, norsk Tidsskrift udg. af Fr. Barfoed, Bind I):

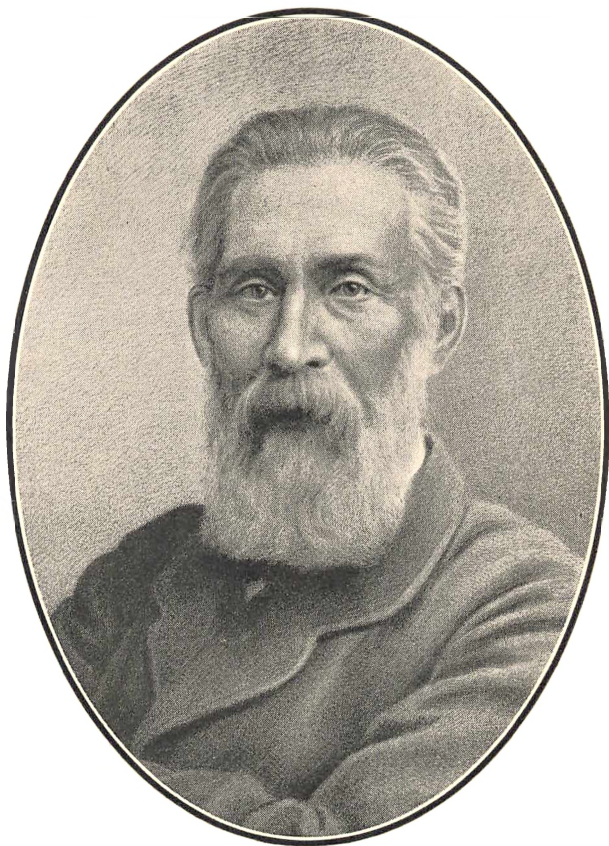
Men du, Magdalus Thestrup Cold
Vi sige det med Smerte,
Betænk du trækker Statens Sold,
Læg denne Ting paa Hjerte!
Og kald det ikke Pøbeiskrig,

Naar man nødtvungent minder Dig,
Skaf Skidtet bort, vi beder Dig;
Du har vor Gunst tilforn.

Cold nød megen Anseelse som en kundskabsrig, skarpsindig og arbejdslysten Embedsmand og blev i 1799 Etatsraad, 20. November samme Aar Deputeret i det danske Kancelli, 20. Januar 1804 tredie Deputeret, „hvorhos han tager Del i alle de Sager, som fra samtlige Kancelliets Departementer foredrages Kancelliet, og i Særdeleshed vaager over Lovens rigtige Fortolkning, naar der om samme er Spørgsmaal, samt i alle Tilfælde, hvor ny Lovgivning eller nærmere Bestemmelser i de allerede givne Love igjennem Kancelliet skulde udstedes, foreslaar og forfatter samme“. Den 14. Maj 1804 blev han som første Deputeret fungerende Generalprokurør, og beholdt denne Stilling til 6. September 1825, hvor han efterfulgtes af Anders Sandøe Ørsted.

I 1804 Medlem af den Arnæ Magnæanske Kommission, Oktober samme Aar Medlem af Karantænedirektionen, 1807 Medlem af Kommissionen til Prøvelse af Erstatningskravene efter Stadens Bombardement, 28. Januar 1809 R. af D., 12. Januar 1810 Konferentsraad, 28. Januar 1811 K. af D., 24. Januar 1812 Medlem af Post-Kasse-Pensions-Direktionen til dennes Ophævelse i 1816, 17. Juli 1813 Medlem af den ekstraordinære Finansdirektion, i Juli 1815 D. M., Oktober 1817 Storkors af Dannebrog, 6. September 1825 Geheimekonferentsraad.

Cold døde den 13. Januar 1826 i København og var gift først den 18. Februar 1781 i København med Birthe Nissen, døbt den 7. Marts 1760, død den 5. April 1791. Datter af Brygger Johan Adolph Nissen, — derefter gift 18. November 1791 i København med Anne Marie Elisabeth Fabricius, født 14. November 1773, død den

Direktør *C. M. COLD*

15. Februar 1839, Datter af Statsraad, Committeret i General-Landøkonomi og Commercekollegiet, Christian Albrecht Fabricius.

Ved Colds Sølvbryllup 18. Nov. 1816 med ovennævnte Anne Fabricius, har Digteren Adam Oehlenschläger skrevet et Lejlighedsdigt til Sølvbrudeparret, der findes i Oehlenschlägers „Poetiske Skrifter“ (udgivet af F. L. Liebenberg).

I Colds Eftermæle ved Graven hedder det:

„Hans lyse Aand omfattet alting let,
Hans skarpe Blik det vage gennemskued.
Hans Hjerte ivrigt slog for Pligt og Ret
Med hellig Varme for hans Drot det lued“.

(Litt. Dansk biogr. Lex. IV. Erslew: Forf. Lex. 1, Fædre-
nederlandsk. Nokr. Personalh. 1—1880. Københavns Brandfor-
sikring 1913. Den civ. Centraladm. Embedsetat. Patric. Slæg-
ter 1. Om Birthe Nisson: Rabechs Erindringer 1 (372) og
IV (82).).

7 Børn:

Af første Ægteskab:

1. Johan Andreas Cold, døbt 15. Marts 1781 i København, død 16. Februar 1789.
2. Adolph Peter Cold, døbt 17. Maj 1782 i København. 1801 Student, dræbt 2. September 1807 under Københavns Bombardement, ramt af en engelsk Bombe paa sin Post paa Volden og jordet paa „Runde Kirkegaard“. Ved hans Side kæmpede en anden Student, den senere Etatsraad og Borgmester L. Foss, hvis to Døtre blev gift med to Sønner af den faldne Adolph Peter Colds yngste Broder, hvilket omtales i Etatsraad Foss's for Familien udgivne Memoirer. (Personalh. IV Rk., VI Bd.).
3. Frederikke Marie Cold, født 5. Januar 1787 i Køben-

havn, Konventualinde i Gisselfeld adelige Jomfrukloster, død 23. December 1860 i København.

4. Johan Andreas Cold, født 29. Oktober 1790 i København, død ung.

Af andet Ægteskab:

5. Christian Albrecht Cold, født 1. Oktober 1792 i København, 1811 Student, Inspektør ved Metropolitanskolen, 3. Maj 1816 Sekretær og Regnskabsfører i Direktionen for Borger- og Almueskolevæsenet i København, død d. 15. Maj 1828 i Kjøbenhavn; gift dér 14. April 1819 med Martha Henriette Lange, født dér 19. December 1789, død der 20. Januar 1877, Datter af Brygger Hans Christian Lange.

3 Børn (A. B. C.):

- A. Christian Magdalus Cold fødtes i København den 15. December 1820. 17 Aar gammel tog han med Udmærkelse Adgangseksamen til polyteknisk Lærestanstalt, men slog sig i sit 20de Aar paa Landvæsenet og overtog 1854 Pladsen som Overlærer ved den Classen'ske Agerbrugsskole paa Næsgaard, hvor han virkede til 1857, da han overtog Forpagtningen af en Gaard i Københavns Nærhed, en Stilling, som han imidlertid i 1860 ombyttede med Pladsen som Bogholder ved Kunstflidslotteriet og var samtidig Assistent i Overformynderiet, indtil han i 1871 blev Direktør for Kunstflidslotteriet, en Post han udfyldte med megen Dygtighed indtil Lotteriets Ophævelse i 1887.

Som Lotteriets Direktør valgtes Cold i 1873 ind i Bestyrelsen for Dansk Husflidsselskab, hvor han blev Næstformand og indtraadte i 1887 i Komitéen for den nordiske Industri-Kunst og Landbrugsstilling i København 1888. Samtidig Medlem af Bestyrelsen for Alderdomsfriboliger, Medlem af Direktionen for de Klarup'ske

Fhv. Udenrigsminister *C. M. T. COLD*

Stiftelser og i Komitéen for Frederiksborg Slots Opførelse.

„Cold var Husflidens og Kunstindustriens utrættelige Forkæmper og hans administrative Evner satte ham i Stand til i vide Kredse at skabe Interesse for den Sag, han havde viet sine Kræfter.“

15. Marts 1898 R. af Dbg. Død i København den 27. Marts 1900. Gift 1) den 13. Juli 1851 i Karlebo med Emilie Signe Cathrine Maribo, født 1. Juli 1813 i Frederiksberg, død af Kolera 26. Juli 1853 i København, Datter af Grosserer Peter Maribo til Kammergave og Tersløsegaard, 2) gift den 28. Februar 1857 i Roskilde med Margrethe Vilhelmine Foss, født 9. Februar 1828 i Skjelskør, død 9de Februar 1903. Datter af Etatsraad, Borgmester og Byfoged i Roskilde, Lauritz Foss. (Litt. Dansk Husflidstid. 1890, Nr. 12). 6 Børn:

Af første Ægteskab:

1. Signe Martha, født 13. Maj 1853 i Karlebo, død 5. September s. A. i København.

Af andet Ægteskab:

2. Tekla Elise, født 2. Maj 1858 paa Aagesholm, død 2. Februar 1922 i København, gift den 16. November 1882 i København med sit Søskendebarn Premierløjtnant i Infanteriet, senere Oberstløjtnant, Sophus Frederik Rudolph Foss, født 27. Oktober 1854 i Viborg.
3. Lauritz Cold, født den 28. Juli 1860 i København, død den 10. Februar 1862.
4. Christian Magdalen Thestrup Cold, født 10. Juni 1863 i København, 1879 Søkadet, 1883 Sekondlieutenant i Flaaden, 1885 Premierlieutenant, 1887—91 i russisk Tjeneste, 1898—1901 Fører af Ø. K.s første Dampskib til Østasien. I Januar 1901 blev han udnævnt til Kaptajn i Flaaden, men modtog i 1905 Udnævnelse til Guvernør

over Dansk-Vestindien, hvilken Post han bestred i tre Aar.

„Hans Udførelse af dette vanskelige Hverv skaffede ham stor Popularitet blandt Øernes Beboere, som i det hele mødte hans Arbejde med Forstaaelse og Anerkendelse. Det lykkedes ham at gennemføre flere vigtige Reformer, blandt andet en Adskillelse af Statsudgifter og Koloniudgifter samt en Reduktion af den talrige Stab af Embedsmænd. Hans administrative Evner i Forbindelse med hans tidligere Tjeneste saavel i Koffardi- som Krigsmarinen, henledte Opmærksomheden paa ham, da Stillingen som administrerende Direktør i Det Forenede Dampskibsselskab skulde besættes.

Fra 1908 til 1921 var han Direktør for Selskabet, og førte det glat gennem de vanskelige Krigsaar. Som Medlem af adskillige af de under Verdenskrigen til de krigsførende Stater udsendte Delegationer, skabte han sig en Position, der meget naturligt førte ham til at modtage Stillingen som Udenrigsminister i Niels Neergaards 3. Ministerium (1922—24)“. 1916—21 Formand for Dampskibsnævnet, 1917 Medlem af Erhvervenes Fællesudvalg, 1921 Æresmedlem af Dampskibsrederiforeningen og 1921 Præsident for det danske Røde Kors.

27. April 1926 Storkorsridder. Det i den Anledning i Frederiksborg Slotskirke ophængte Vaabenskjold er en tro Kopi af Oldefaderens ligeledes dér beroende Skjold, idet de to Storkorsriddere foruden samme Vaaben har nøjagtig samme For- og Efternavn. D. M; F. M. i Guld; I. F. 1; Fi. H. R. 1.; F. Æ. L. 1; Gr. Fr 5; N. r. K. H; P. Chr. 1; Po. P. R. 1; Po. r K. 1; R. E. M.; R. St. A. 2; Tyr. r. K. 1; R. St. Stan. 2; S. H. E. 1; S. Sv. 3; Sv. R. K. 1.

Gift 1. Oktober 1895 med Karen Marie Bock, født 22. Marts 1873, Datter af Proprietær Alfred Bock.

Overlæge *EMIL COLD*
(Malet af N. V. Dorph 1929).

(Litt. Dansk biogr. Haandlex. 1920, En gammel Lærer Livserindringer 1899, W. Christmas i Ill. Tid. 26. Febr. 1905, Udv. Biogr. f. dansk Handel. Industri og Søfart 1916; Kr. Dahl, Verden og Vi 13. Juli 1917).

6 Børn:

- a. Agnete Cold, født 13. Juli 1896, gift den 12. Maj 1917 med Højesteretsadvokat Olaf Dahll, Oslo.
 - b. Ulla Cold, født den 28. Januar 1898, gift den 26. November 1927 med cand. jur. Sagførerfuldmægtig Bernt R. Hansen Hjejle.
 - c. Estrid Cold, født den 26. Juni 1900, gift den 22. Maj 1926 med Ritmester Jørgen Herluf Rantzau.
 - d. Christian Cold, født 28. Juli 1903, 1922 Student, 1923 cand. phil.
 - e. Niels Flemming Cold, født 1. Marts 1905, Landmand. Købte i Maj 1929 Gaarden Stenkelstrup i Ejby Sogn ved Borup St.
 - f. Børge Cold, født 5. Juni 1909, 1927 Student, stud. polyt.
5. Emil Cold, født 4. November 1865 i København. 1884 Student, 1891 cand. med. & chir. Kandidattjeneste paa københavnske Hospitaler 1893—96. 1896—97 klinisk Assistent og fungerende Reservelæge ved Fødselsstiftelsen i København. August 1897 Reservelæge ved Københavns Amts Sygehus under Professor Heiberg. 1899—1900 Reservelæge i Hæren. Januar 1900 Overlæge ved Sygehuset i Esbjerg, der Aaret i Forvejen var blevet overtaget af Kommunen efter Esbjerg Overgang til Købstad.

„Med stor Anerkendelse har han staaet i Spidsen for og ledet Sygehuset under Esbjergs rivende Udvikling, saaledes at Sygehuset nu maa betragtes som en af Landets førende Institutioner i sin Art“. Maj 1926 R. af Dbg. Formand for Esbjerg Hjemmesygepleje.

- Gift den 22. November 1902 med Valgerda Finsen, født 15. Oktober 1879, Datter af Stiftsamtmand i Ribe Hannes Chr. Steingrim Finsen. 2 Børn:
- a. Sigurd Cold, født 27. December 1903, 1922 Student, 1930 cand. med & chir.
 - b. Eli Cold, født 13. Januar 1906, 1924 Student, studerer fransk Sprog og Litteratur ved Universitetet i København.
6. Frederik Cold, født den 25. Marts 1868 i København. 1886 Søkadet, 1890 Sekondlieutenant, 1894 Premierlieutenant. „Som ung Officer gennemgik han som Styrmand paa Store Nordiske Telegrafsekselskabs Kabeldamper i Østasien en praktisk Skole i Sømandsskab, var fra 1898 til 1901 Fører af Fyrtransportskibet „Nordsøen“, og blev 1907 Kaptajn i Flaaden og Fører af Skoleskibet „Georg Stage“. Efter at have været Næstkommanderende paa Kadetskolen og i Aarene 1911—12 Chef for Flaadens Stab 3. Afd., blev han i 1912 Adjudant hos H. M. Kongen, indtil han i de vanskelige Krigsaar 1916—17 blev Chef for Fiskeriinspektionen under Island. Derefter i 1917 Chef for Skonnerten „Ingolf“, Chef for Panserbatteriet „Skjold“, 1918 Chef for Krydseren „Heimdal“ og Skole-Skibsdelingen og samme Efteraar Chef for Panserskibet „Olfert Fischer“. Efter i 1918 at være avanceret til Kommandør, var Fr. Cold i Aarene 1919 til 1922 Stabschef hos den kommanderende Admiral og tilforordnet Forsvarskommissionen og i 1921 Chef for Krydseren „Valkyrien“ paa Kongetoget til Island. I Aarene 1922—23 Chef for Skibs- og Torpedobaads-Divisionerne og udnævntes i 1923 til Chef for H. M. Kongens Adjudantstab af Søværnet og Jagtkaptajn, i hvilken Egenskab han ved adskillige Lejligheder ledsagede Majestæterne paa Besøg ved fremmede Hoffer, samt var

Kontreadmiral *F. COLD*

Chef for Flaadedelingen, der i 1926 førte Majestæterne til Færøerne og Island." (Berl. Tid. 25. Marts 1930).

I 1927 udnævntes Fr. Cold til Kontreadmiral og Chef for Københavns Sødefension samt i December 1929 til Chef for Flaadestationen og udtraadte i Marts 1930 af Flaaden ved opnaaet Aldersgrænse efter 44 Aars Tjeneste i Marinen.

Fra 1911 Bestyrelsesmedlem for Stiftelsen „Georg Stages Minde“, Stiftelsens Formand fra 1929 og 1916—22 Medlem af Bestyrelsen for Det Østasiatiske Industri- og Plantagecompagni. 1920—24 Formand for Bestyrelsen for Kgl. Dansk Yachtklub. I Januar 1928 Medlem af Sø- og Handelsretten i København. K' af D. D. M, H. H. T.; I F 2¹; Storkors af den norske St. Olavs Orden; Fi. H. R. 2¹; B. K. 2.; F. Æ. L. 4; Gr. Fr. 4; I. Kr. 2; M. Gr. 2; N. O. N. 3; Pr. R. Ø. 4; S. Sv. 3¹; Stb. V²; S. V. 2²; Pr. Kr. 3.

Gift den 7 Oktober 1901 med Gerda Helene Bruun, født 10 Oktober 1881 i Esbjerg, Datter af Distriktslæge og Sygehuslæge Dr. med. O. Bruun.

- B. Elisa Sophie Cold, født 12. September 1822 i København, død der den 24. September 1901.
- C. Carl Albrecht Cold, født 28. Juli 1824 i København. 1841 Student, 1847 cand. juris. 1. April 1851 konst. Kancellist i Justitsministeriet, 29. Marts 1852 kgl. Kancellist. Rejste i Udlandet i Aarene 1852—53. December 1855 Fuldmægtig, 1. Januar 1856 Kancellisekretær, 18. Oktober s. A. Assessor i Kriminal- og Politiretten.

13. Juli 1868 Assessor i Lands- Over- samt Hof- og Stadsretten. 1872 R. af D. September s. A. Censor ved de juridiske Examinere.

16. Maj 1873 Højesteretsassessor. 24. Marts 1875 Borgerrepræsentant. Død 28. December 1876 i København. Gift 28. Maj 1858 i København med Apollonia

Foss; født 5. Januar 1831 i Skjelskør, død 14. Februar 1903, Datter af Etatsraad, Borgmester og Byfoged i Roskilde, Lauritz Foss. 4 Børn:

1. Carl Emil Cold, født 7. November 1861 i København. 1879 Student, Januar 1885 cand. juris, Sagførerfuldmægtig s. A. Deltog som ung meget i Studenterforeningslivet — var en Periode ledende Senior — og deltog i Repræsentationen af danske Studenter, der under Verdensudstillingen i 1889 drog til Paris som den franske Stats Gæster. Assistent i Justitsministeriet og 1895 Criminalretsassessor (kgf. udnævnt 29. Februar 1896).

Oktober 1909 Assessor i Lands- Over- samt Hof- og Stadsretten.

Hans omfattende Viden paa den mellemfolkelige Rets Omraade og hans usædvanlige Kendskab til fransk Sprog og Kultur, betingede hans Position som Danmarks Delegerede ved to internationale diplomatiske Konferencer i Paris i 1909.

Den 14. Oktober 1910 blev han udnævnt til Medlem af den Internationale Permanente Voldgiftsdomstol i Haag, der skulde danne Spiren til den internationale Retsoverenskomst, som Verdenskrigen foreløbig lagde øde.

Cold har skrevet flere Afhandlinger om juridiske og human-filantropiske Emner (Behandlingen af forbryderiske og forsømte Børn og unge Personer, Nævningeinstitutionen, den internationale Luftret m. v.) og var fra 1905 til sin Død Redaktør af „Børnesagens Tidende“. Medlem af Bestyrelsen for Opdragelsesanstalterne Flakkebjerg og Landerupgaard, Bestyrel-

Højesteretsassessor *C. A. COLD*

sen for Dansk Koloniallotteri, det Thestrupske Familielegat samt de Klarup'ske Stiftelser og Alliance Francaise. Død den 17. November 1916 i København. R. af D. Udenl. F. Æ. L. 5, Fr. off. de l'instruc. publ. Gift den 18. Juli 1893 i Ribe med Mathilde Theodora Kiær, født 17. August 1868, Datter af Stiftsfysikus, Conferentsraad Jørgen Kiær, Æresborger i Ribe.

4 Børn.

- a. Ingeborg Cold, født 9. Juni 1894 i København. Indskrevet i Vemmetofte. Gift den 19. Maj 1917 med Veksellerer, Direktør Christian Louis Bencard, født 19. Februar 1894, bosiddende i London.
 - b. Carl Albrecht Cold, født 28. Juni 1896 i København. 1. April 1920 Maskinkonstruktør, April 1920 Ingeniør i Firmaet F. L. Smidth & Co., Juni 1924 Glent & Hassenkamm, November s. A. Driftsleder i Akt. Kino-Palæet.
 - c. Jørgen Hector Cold, født 16. September 1899, 1917 Student, 1924 cand. juris, 9. Februar 1928 Sagfører, 22. Juni samme Aar Landsretssagfører. Driver Sagførervirksomhed i København. Februar 1926 Medlem af Bestyrelsen for Københavns Boldspil-Union.
 - d. Mogens Cold, født 2. Januar 1906, 1925 Student. Marts 1927 Ekspeditionssekretær i Det Danske Spejderkorps, Oktober 1929 Assistent i Vacuum Oil Co. A/S. 1929 Medlem af Bestyrelsen for Borgerdydskolesekskabet.
2. Henriette Frederikke Thekla Cold, født 7. August 1865 i København, indskrevet i Vemmetofte Kloster. Død den 15. November 1923. „Henriette Cold var ligesom Broderen meget fransk-

interesseret og var i mange Aar en overordentlig dygtig Lærerinde i dette Sprog ved Karen Kjærs Skole, nu Nørre Gymnasium, hvor hun den 1. August 1915 blev udnævnt til Adjunkt. Hun var en meget kultiveret og kundskabsrig Dame, overordentlig afholdt af sine Kolleger og Elever, og efterlod Mindet om en sjælden fin Personlighed." (Berl. Tid. 16. Novbr. 1923).

3. Adele Elisabeth Cold, født 22. August 1867 i Taarbæk, indskrevet i Vemmetofte Kloster, død 17. Januar 1877 i København.
4. Johanne Margrethe Cold, født 8. Oktober 1871 i København, indskreven i Vemmetofte Kloster. Sangerinde og Sanglærerinde. Uddannet i Leipzig og Dresden. Debuterede 1907. Har afholdt en Række egne Sangaftener i Koncertpalæet. Optraadte som Solist ved Orkesterkoncerter i Musikforeningen — Koncertforeningen — Palækoncerterne samt i Göteborg Konserthus og Malmö og Lund. (Sydsvenska filharmoniske Förening). Afskedskoncert 1921. 22. April 1922 udnævnt til Medlem af Undervisningsministeriets raadgivende Musikudvalg.
6. Elisa Margrete Cold, født 22. August 1794 i København, død 16. August 1866 i Hellebæk. Gift 19. April 1815 i København med Kapitajn, Regimentskvartermester ved Kongens Regiment, Frederik Vilhelm Bartholin, født 20. Juni 1784 paa Aastrup, død 7. Oktober 1829.
7. Henrike Amalie Cold, døbt 22. December 1796 i København, død ganske ung.

Overretsassessor *C. E. COLD*

DEN NORDENFJELDSKE — SENERE HOLSTEN- SKE — GREN I LIGE DESCENDENS

Simon Nielsen Cold, født 1680 i Trondhjem. Forvalter paa Leeren Værk ved Trondhjem og senere Besidder af Godset Kvam. Død 28. Maj 1788 — 108 Aar gammel. Gift først i Trondhjem 21. Juli 1719 med Anne Andersdatter Bagge (2 Børn) senere — 21. August 1727 i Lade Kirke — med Ida Kristiansdatter Schultz, født 1694, død Juli 1782.

4 Børn; deriblandt af andet Ægteskab:

Niels von Cold, født 1733 paa Kvam, som han arvede efter Faderen, døbt i Bratsberg Kirke i Strinden 1733, (23. Søndag efter Trefoldighed)., Lieutenant, død paa Kvam og begravet ved Bakke Kirke d. 8. Februar 1773. — (Litt. Lassen: Norske Stamtavler (Arentz) Side 145). Gift i Børsen den 21. Februar 1767 med Susanna Arentz, døbt i Trondhjem Domkirke den 28. Marts 1741, død i Strinden d. 24. November 1832, Datter af Over-
toldbetjent Otto Arentz til Gaarden Eli i Børsen. (Susanna Arentz Cold ægtede 2den Gang d. 12. Januar 1775 Oberstløjtnant Jens Eilert Beichmann, død 15. September 1823). 6 Børn, hvoraf:

Simon Arentz von Cold, født 1. Maj 1771. Officer, Direktør for det kgl. Christiania Plejehus i Eckernførde, død 1820 paa sin Fødselsdag. Gift med Catharina Luise Dorothea Braesch, født 23. April 1788 i Rendsburg, død 1854 sammesteds, 6 Børn, deriblandt:

Wilhelm Karl Otto von Cold, født 18. Juli 1810 i

Eckernförde. Blev Officer i December 1829 og var 1831 ansat som Sekondleutenant i det slesvigske Jægerkorps. Januar 1839 Premierleutenant i samme Korps og 1842 — ved Hærens Reorganisation — forsat til 14. Linieinfanteri Bataillon i Rendsborg, hvor han tillige blev Forstander for Underofficersskolen. 1844 blev han af Kong Chr. d. VIII udnævnt til 2den Officer ved Chr. d. VIII Plejehus i Eckenförde, og fik i 1849 Kaptajns Charge. Gik ved Holstens Adskillelse fra Danmark ud af dansk Tjeneste, og døde i Kiel den 12. November 1872. Gift 22. September 1836 med sit Søkendebarn Henriette Caroline Braesch, født 26. Juli 1815, død 28. Januar 1895 i Flensborg. 9 Børn, hvoraf:

Herman Karl Ludwig Cold, født i Eckenförde 17. August 1848. Dr. med., Kgl. Kreisarzt, Geheimer-Medicinalrat, Stabsarzt der Marine d. Res. Død i Meldorf den 9. Januar 1915. Gift den 29. Oktober 1878 med Christiane Luise Gottfriedson, født 10. Marts 1859 i Brundelund. 4 Børn, hvoraf:

Otto Cold, født 24. Februar 1882 i Gramm. Regierungsbaumeister, Provinzialbaurat, Offizier d. Res. Gift den 5. November 1920 med Meta Anna Johanna Haugaard, født 13. Marts 1891 i Rendsburg. 2 Børn.

FORTEGNELSE

OVER SLÆGTSNAVNE PAA DE I STAMTAVLEN FORE- KOMMENDE INDGIFTEDE FAMILIER

	Side		Side
Aamodt	17	Hiorth	17
Anker	26	Hofer	17
Arentz	39	Kiær	37
Baar	16, 25, 26	Kyhn	15
Bagge	39	Lange	30
Bartholin	38	Leem	18
Beichmann	39	Leigh	14, 15
Bencard	37	Levin	17
Bock	32	Madfeldt	17
Braesch	39, 40	Maribo	31
Bruun	35	Molbech	14
Dahll	33	Monrad	16
Dep	14	Morbach	19
Eitzen (Essen)	14	Nissen	25, 26, 28
Fabricius	28, 29	Paulin	21
Faye	17	Pohlmann	15
Finsen	34	Rantzau	33
Foss	29, 31, 36	Riber	13
Frimann	18	Rieck	14, 15
Gottfriedson	40	Russ	17
Grüner	17, 18	Schultz	39
Grønvold	16, 18	de Seve	14
Haagensen	16	Slachier	13, 17
Hannevig	26	de Stochfleth	26
Haugaard	40	Thestrup	25, 26
Hedemark	16	Treubler	18
Hjejle	35	Wandal	13

